

**TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ, RIBOJANČIŲ GALIMYBĘ UŽSIIMTI REGLAMENTUOJAMA PROFESIJA AR JA VERSTIS,
PROPORCINGUMO VERTINIMO IŠVADA**

<i>Nurodykite vertinamą nuostatą, ribojančią galimybę užsiimti atitinkama reglamentuojama profesija (toliau – Nuostata) ir, jei yra, esamo teisinio reguliavimo nuostatą, kuri yra keičiama:</i>	Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 40, 43, 46 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – įstatymo projektas). 48 straipsnis. Teisė dirbti mokytoju 1. Dirbti mokytoju turi teisę: 1) <...>; 2) <....>; 3) asmuo, baigęs profesinio mokymo programą, įgijęs vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją, turintis 3 metų profesinės veiklos patirtį įgyvendinamos profesinio mokymo programos srityje ir įgijęs profesijos mokytojo kvalifikaciją, – pagal profesinio mokymo programas. Siūlomas naujas reikalavimas asmeniui, dirbančiam pagal profesinio mokymo programas, – privaloma įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją. <i>(Dabar galiojanti nuostata – asmuo turi būti išklauseęs švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.)</i> Papildomas naujas reikalavimas – įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją gali per 2 metus nuo darbo mokytoju pagal profesinio mokymo programas pradžios. <i>(Dabar galiojanti nuostata – asmenys per vienus metus nuo darbo mokytoju pagal profesinio mokymo pradžios privalo išklausti švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka pedagoginių ir psichologinių žinių kursą.)</i>
<i>Nurodykite reglamentuojamą profesiją dėl kurios yra svarstoma priimti atitinkamą Nuostatą:</i>	Profesijos mokytojas

Nurodykite kokiomis svarbiomis bendrojo intereso priežastimis yra grindžiama vertinama Nuostata¹:	Viešasis interesas (švietimo sistema: profesinio mokymo paslaugos)
Nurodykite ar vertinama Nuostata nėra grindžiama išskirtinai ekonominėmis ar administracinėmis priežastimis²:	Nuostata nėra grindžiama ekonominėmis ir administracinėmis priežastimis.
Nurodykite ar vertinama Nuostata nėra nei tiesiogiai, nei netiesiogiai diskriminuojanti dėl pilietybės ar gyvenamosios vietos ir pagrįskite savo teiginį:	Nuostata nėra nei tiesiogiai, nei netiesiogiai diskriminuojanti dėl pilietybės ar gyvenamosios vietos, kadangi nurodytas reikalavimas įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją būtų privalomas visiems, siekiantiems dirbti profesijos mokytojais pagal profesinio mokymo programas.
Pagal toliau nurodytus kriterijus įvertinkite kaip siūloma Nuostata atitinka proporcingumo principą:	
1. Profesine veikla keliamą riziką asmenims, gaunantiems paslaugas, vartotojams, kitiems asmenims, užsiimantiems reglamentuojama profesija, ar trečiosiomis šalims ir ar ši rizika nuostatomis šalinama kaip panašiose veiklos srityse. Kokia yra rizika, kurią siekiama sumažinti, ar nauda, kurią siekiama maksimaliai padidinti taikoma Nuostata,	Keičiasi profesinio mokymo vaidmuo visuomenės socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Darbo rinkos poreikiai lemia profesinio mokymo turinio kaitą ir jo įgyvendinimą, atsižvelgiant į tai, kad didinamas profesinio mokymo prieinamumas ir galimybės mokytis profesijos įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių, įgytų dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, turintiems asmenis, didėja kvalifikacijos siekiančių skirtingo amžiaus, kultūrų ir religijų (dėl imigracijos) asmenų skaičius, todėl profesijos mokytojams keliami vis didesni reikalavimai. Jie privalo išmanyti ne tik naujausias technologijas (vykdomų profesinio mokymo programų), bet gebėti planuoti ir organizuoti mokymo

¹ **Svarbiomis bendrojo intereso priežastimis** yra laikomos tokios priežastys kaip viešojo politika, viešasis saugumas, visuomenės sveikata, socialinės apsaugos sistemos finansinės pusiausvyros išsaugojimas, vartotojų, paslaugų gavėjų ir darbuotojų apsauga, tinkamo teisingumo vykdymo užtikrinimas, prekybos sandorių sąžiningumo užtikrinimas, kova su nusikalstamumu ir sukčiavimu, mokesčių slėpimo ir vengimo prevencija bei fiskalinės priežiūros veiksmingumo užtikrinimas, transporto sauga, aplinkos ir miesto aplinkos apsauga, gyvūnų sveikata, intelektinė nuosavybė, nacionalinio istorinio ir meninio paveldo apsauga ir išsaugojimas, socialinės politikos ir kultūros politikos tikslai ir kitos svarbios bendrojo intereso priežastys.

Pažymėtina, kad sąvokos „viešojo politika“, „visuomenės saugumas“ ir „visuomenės sveikata“ yra Europos Sąjungos teisės sąvokos, tiesiogiai kylančios iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 52 straipsnio. Šias sąvokas Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) nuosekliai aiškina siaurąja prasme, tai reiškia, kad turi kilti reali ir rimta grėsmė pagrindiniam visuomenės interesui, o valstybė, kuri remiasi šiais viešojo intereso tikslais, turi parodyti su tuo susijusią riziką (Žr. ESTT 2006 m. gruodžio 14 d. sprendimą byloje C-257/05, 25 punktą).

² Pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią ESTT praktiką išskirtinai ekonominės priežastys, būtent nacionalinės ekonomikos skatinimas, kenkiant pagrindinėms laisvėms, ir išskirtinai administracinės priežastys, tokios kaip kontrolės atlikimas ar statistikos rinkimas, negali būti svarbiomis bendrojo intereso priežastimis.

siekiant viešojo intereso tikslų? Kaip Nuostata veikia siekiant šių tikslų?

Nuostata turėtų veiksmingai prisidėti siekiant užsibrėžto tikslo. Turi būti aiškiai nurodyta konkreti rizika ar nauda, kurią siekiama sumažinti arba padidinti siūloma Nuostata. Turi būti paaiškinta, kokių būdu ir kiek konkrečiai Nuostata pasiekiamas konkretus tikslas (-ai).

Jei įmanoma, pateikta analizė turėtų būti pagrįsta faktais, kurie gali parodyti, kad iš tiesų yra atitinkama rizika ir kad Nuostata galėtų sušvelninti šią riziką.

Pastaba: vien bendrų teiginių, kad Nuostata yra naudinga paslaugų kokybei ar vartotojų apsaugai, nepakanka. Jei įmanoma, teiginiai turėtų būti patvirtinti išsamia analize.

procesą, grindžiamą kompetencijų ugdymu, mokymusi visą gyvenimą ir universalaus dizaino principu, kuris užtikrintų profesinio mokymo prieinamumą visiems besimokantiejiems, taikyti diferencijuotus mokymo metodus ir ieškoti alternatyvų individualizuojant mokymo turinį, pritaikant jį įvairaus amžiaus ir mokymosi poreikių turintiems asmenims, siekiantiems kvalifikacijos ar ją tobulinantiems. Todėl, siekiant stiprinti profesijos mokytojų pasirengimą, siūloma nustatyti, kad asmenims, norintiems dirbanti profesijos mokytojais ir neturintiems pedagogo kvalifikacijos, būtų privaloma įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją, nes tik išklaustyta pedagoginių ir psichologinių žinių kursą, kaip yra nustatyta dabar, nesuteikia reikalingų kompetencijų profesinio mokymo procesui organizuoti. Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesiniame standarte yra apibrėžtos profesijos mokytojo kvalifikacijai reikalingos kompetencijos, todėl asmenys, baigę profesijos mokytojo profesinio mokymo programą, įgis sisteminių pasirengimą (kai teorinės žinios integruojamos su praktine didaktika, psichologija ir vertinimo metodika), būtiną kokybiškam mokymo procesui užtikrinti, todėl gebės modeliuoti profesinio mokymo(si) procesą – užtikrinti teorijos ir praktikos dermę, planuoti ir organizuoti mokymą(si) darbo vietoje, atsižvelgiant į asmens raidos ypatumus (amžiaus skirtumai), parinkti profesinio mokymo turinį, mokymosi medžiagą ir priemones, atsižvelgiant į mokinių įvairovę (pvz., specialieji ugdymosi poreikiai dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų), gebės atlikti darbo rinkos poreikių analizę, ugdyti mokymosi visą gyvenimą bendrąsias kompetencijas, būtinas profesinei veiklai ir asmeniniam tobulėjimui. Profesijos mokytojas išmanys ir gebės taikyti bendravimo ir bendradarbiavimo strategijas su socialiniais partneriais, organizuojant praktinį mokymą realiose darbo vietose, organizuojant pameistrystes, inicijuojant ir rengiant naujas profesinio mokymo programas. Supras ir gebės dalyvauti diegiant ir palaikant vidines profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemas. Siūloma nuostata prisidės prie tikslingo profesijos mokytojų rengimo pagal iš anksto nustatytas kokybiškam profesiniam mokymui būtinas kompetencijas. Kvalifikuotų profesijos mokytojų rengimas pagal tęstinio profesinio mokymo programą V kvalifikacijos (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandarą) lygiui įgyti turės įtakos profesinio mokymo kokybei ir didesnei profesinio mokymo įtraukčiai, kai pagal profesinio mokymo programas mokyti

	sudaromos sąlygos specialiųjų ugdymosi poreikių asmenims, kad jie galėtų sėkmingai integruotis į darbo rinką.
2. Kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, susijusius su svarbių bendrojo intereso priežasčių apsauga, ir jų pakankamumą iškeltam tikslui pasiekti. <i>Paaiškinkite, ar ir kaip vertinote, ar galiojančios specifinio ar bendro pobūdžio taisyklės (pvz., produktų saugos įstatymai, vartotojų apsaugos įstatymai, baudos/baudžiamosios sankcijos už neteisėtą profesinės veiklos vykdymą) yra nepakankamos siekiant apsaugoti siekiamą viešojo intereso tikslą?</i> <i>Nuostata turėtų būti laikoma būtina tik tada, kai esamos nuostatos (tokios kaip produktų saugos įstatymai ar vartotojų apsaugos įstatymai) negali būti laikomos tinkamomis ar tikrai veiksmingomis siekiamam tikslui pasiekti.</i>	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos iniciatyva Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertų atlikta ir 2025 m. publikuota Lietuvos profesinio mokymo ir aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo analizė atskleidė didelius skirtumus tarp Lietuvos profesijos mokytojų pedagoginio pasirengimo bei išryškino poreikį peržiūrėti ir sustiprinti profesijos mokytojų rengimą ir jam taikomus reikalavimus. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad pedagoginių ir psichologinių žinių kursas, kaip minimalus reikalavimas profesijos mokytojams, neturintiems pedagogo kvalifikacijos, neatliepia profesinio mokymo specifikos, ir rekomendavo inicijuoti pokyčius, susijusius tiek su profesijos mokytojų rengimo programos turiniu, tiek su tinkama tokios programos įgyvendinimo kokybės priežiūra. Pedagoginių ir psichologinių žinių kursas tinka asmenims, siekiantiems dirbti mokytojais pagal neformaliojo švietimo programas, kuriems pagal Švietimo įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 5 punktą privalomas tik vidurinis išsilavinimas, tačiau profesijos mokytojams, dirbantiems pagal profesinio mokymo programas ir vykdant veiklas, žinių pagal šio kurso programą nepakanka. Pedagoginių ir psichologinių žinių kurso programa yra neformaliojo suaugusių švietimo programa (180 val., iš jų 120 val. – kontaktinės), o profesijos mokytojo profesinio mokymo programa bus 50 mokymosi kreditų apimties, t. y. 900 kontaktinių valandų (<i>1 mokymosi kreditui skiriamos 27 val., kadangi tai tęstinio profesinio mokymo programa – 1 mokymosi kreditui skiriama 18 kontaktinių valandų, kitos – savarankiškam darbui ir konsultacijoms</i>).
3. Nuostatos tinkamumą siekiamam tikslui ir ar ja to tikslo siekiama nuosekliai ir sistemingai, taip pat ar ji padeda šalinti nustatytą riziką taip, kaip panašiose veiklos srityse. <i>Ką siūloma Nuostata siekiama apsaugoti (kas yra paslaugos gavėjai: vartotojai, pacientai, profesijos atstovai)?</i>	Paslaugų gavėjai – mokiniai, kurie mokosi pagal pirminio ar tęstinio profesinio mokymo programas, turi teisę į kokybišką švietimą, todėl siūloma nuostata siekiama ginti viešąjį interesą – užtikrinti profesinio mokymo programose numatytų kompetencijų, reikalingų kvalifikacijai įgyti, ir mokymosi visą gyvenimą bendrųjų kompetencijų ugdymą, atsižvelgus į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius (įtraukties švietime užtikrinimas), amžių, išsilavinimą ar jau turimą profesinės veiklos patirtį. Dėl profesinių įgūdžių atitikties darbo rinkos poreikiams svarbus profesinio

Trečiosios šalys (ar profesinė veikla turi įtakos ne tik tiems, kurie moka už tokią paslaugą / ją gauna)?

Ar vertinote ir kaip vertinote, ar tikslo siekiama nuosekliai ir sistemingai?

Ar buvo vertinamos panašios veiklos, ar panašūs sektoriai ir ten esanti rizika ir kaip su ja tvarkomasi (ar panaši rizika, susijusi su tam tikra veikla, šalinama panašiu būdu, atsižvelgiant į tos pačios profesijos veiklą arba į kitą susijusių veiklą ar profesijas)?

Siekiant atitikti proporcingumo principo reikalavimą, Nuostata turėtų būti tinkama ir pakankama užtikrinti, kad būtų pasiektas tikslas.

Nuostata turėtų būti laikoma tinkama norimam tikslui pasiekti tik tuo atveju, jei ji iš tikrųjų atspindi siekį nuosekliai ir sistemingai pasiekti tą tikslą (be prieštaravimų ar nenuoseklumo), pavyzdžiui, kai panaši rizika, susijusi su tam tikra veikla, yra sprendžiama panašiu būdu.

mokymo programų turinys, tačiau ypač svarbi profesijos mokytojo kompetencija tinkamai parinkti mokymo ir mokymosi priemones, metodines priemones, gebėti taikyti mokymo metodus, orientuojantis į skirtingus besimokančiųjų mokymosi poreikius: amžių, įgytą išsilavinimą, specialiuosius ugdymosi poreikius dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų (pvz., klausos, intelekto), turimą darbo patirtį ar kvalifikaciją. Kai profesijos mokytojas neturi pakankami kompetencijos ugdyti mokinių kompetencijas, reikalingas kvalifikacijai įgyti, bendruosius gebėjimus, reikalingus profesinei veiklai, tokie mokiniai dažnai būna prasčiau pasiruošę darbo rinkos iššūkiams, todėl profesijos mokytojo pasirengimas, baigus profesijos mokytojo profesinio mokymo programą, užtikrins kokybišką mokinių pasirengimą darbo rinkai, ir darbdavių lūkesčius sulaukti darbuotojų, kuriančių pridėtinę vertę.

Įstatymo projektu siūlomo naujo reglamentavimo siekiama nuosekliai ir sistemingai. V kvalifikacijos lygis pagal Lietuvos kvalifikacijų sandarą reiškia aukštesnį lygį – paprastai tai specialistų ar meistrų kvalifikacija, kurią įgyjant būtina turėti pradinę kvalifikaciją ir (ar) praktinės veiklos patirties, todėl profesijos mokytojo V lygio kvalifikacija atliepia profesijos mokytojo veiklą sudėtingumą ir suteikia profesijos mokytojui reikalingų kompetencijų. Panašūs reikalavimai yra ir kitose srityse, pvz., švietimo srityje „paslaugos asmenims“ yra virtuvės **šefo** profesinio mokymo programa, maitinimo paslaugų **administratoriaus** profesinio mokymo programa; švietimo srities „architektūra ir statyba“ – mūrininko **meistro** profesinio mokymo programa.

Profesinio mokymo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad formalųjį profesinį mokymą ir su profesiniu mokymu susijusią veiklą gali vykdyti juridiniai asmenys, kitos juridinio asmens statuso neturinčios kitos valstybės narės organizacijos ir jų padaliniai, įsteigti Lietuvos Respublikoje, arba fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, **turintys formaliojo profesinio mokymo licenciją, kuri suteikia teisę vykdyti Licencijų registro informacinėje sistemoje juridiniam ar fiziniam asmeniui įrašytas formaliojo profesinio mokymo programas ar jų modulius.**

4. Poveikį laisvam asmenų ir paslaugų judėjimui Europos Sąjungoje, vartotojų pasirinkimo galimybėms ir teikiamų paslaugų kokybei.

Ar įvertinote Nuostatos poveikį konkurencijos laipsniui rinkoje?

Ar įvertinote Nuostatos poveikį paslaugų kokybei?

Ar įvertinote Nuostatos poveikį vartotojų pasirinkimui?

Ar įvertinote Nuostatos poveikį poveikiui laisvam asmenų ir paslaugų judėjimui Sąjungoje?

Nuostata turėtų būti atsižvelgta į pagrindinį reguliavimo poveikį paslaugų vartotojams. Nors vartotojų apsauga ir profesinės veiklos kokybės užtikrinimas teoriškai galėtų būti naudojami pateisinant daugelį priemonių (visada, jei analizė yra pagrįsta faktais ir yra pakankamai gili), kiti aspektai, pavyzdžiui, reguliavimo poveikis kainoms, konkurencingumas, vartotojų pasirinkimas ar laisvas judėjimas, galėtų tai atsverti.

Pavyzdžiui, reguliuojant priskirtas veiklas, kurioms taikomi specialūs kvalifikacijos reikalavimai, teisės akto projekto rengėjas negali apriboti savo analizės prielaida, kad tai automatiškai pagerins vartotojų apsaugą ir (arba) paslaugų kokybę. Be to, kvalifikacijos reikalavimai, reikalaujantys specifinių įgūdžių įgijimo, nebūtinai užtikrina aukštą proceso ar paslaugų teikimo ar net rezultatų kokybę. Taip pat reikėtų atsižvelgti į kitus aspektus, pavyzdžiui, ar toks naujas reguliavimas gali

Siūlant įteisinti nuostatą, įvertintas poveikis laisvam asmenų ir paslaugų judėjimui Europos Sąjungoje. Reikalavimas nesukeltų kliūčių laisvam asmenų ir paslaugų judėjimui Europos Sąjungoje, tačiau profesijos mokytojas privalo atitikti ir tam tikrus teisinius ir kvalifikacinius reikalavimus (Švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas). Dėl naujo reglamentavimo tikimasi, kad paslaugų teikėjų nesumažės, nes yra numatyta, kad asmenys gali pradėti dirbti ir, laikantis Švietimo įstatymo nuoseklumo, per 2 metus nuo darbo pradžios įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją. Tikėtina, kad dėl naujo reglamentavimo augs profesijos mokytojo prestižas ir patrauklumas..

Tikėtina, kad į Lietuvą atvykstančių asmenų, siekiančių dirbti profesijos mokytojais, turimas išsilavinimas turėtų atitikti naują reglamentavimą. Remiantis šalių apžvalgomis apie profesijos mokytojus, kurias skelbia Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop), skirtingose šalyse taikoma įvairi reikalavimų profesijos mokytojams ir jų rengimui praktika. Pavyzdžiui, Belgijoje būsimiems profesinių dalykų mokytojams, kurie jau turi kelerių metų profesinę patirtį, siūloma 5 Europos kvalifikacijų sandaros lygio (toliau – EKS) programa (atitinka Lietuvos kvalifikacijų sandaros V lygį), Estijoje profesijos mokytojo kvalifikaciją galima įgyti pagal 5–8 EKS lygių profesijos mokytojo profesinę kvalifikaciją (profesijos mokytojų bakalauro ar magistro studijos). Danijoje per ketverius darbo metus profesijos mokytojas privalo įgyti pedagogines kompetencijas, atitinkančias EKS 6 lygį (Lietuvoje atitinka bakalauro studijas).

Profesinio mokymo programos kaina nepriklauso nuo teikiamos kvalifikacijos lygio. Kaina priklauso nuo teikiamos kvalifikacijos sudėtingumo, t. y. mokymo priemonių, technologijų, įrangos, būtinos profesiniam mokymui), nuo profesinio mokymo programos apimties mokymosi kreditais ir kitų dedamųjų. Kaina apskaičiuojama vadovaujantis Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienu mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 934 „Dėl Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienu mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodikos patvirtinimo“.

<i>sumažinti rinkoje veikiančių paslaugų teikėjų skaičių ir ar toks paslaugų teikėjų skaičiaus sumažėjimas galėtų neigiamai paveikti paslaugų kokybę, įskaitant paslaugos prieinamumą mažiau pasiturintiems vartotojams dėl sumažėjusio paslaugų teikėjų skaičiaus.</i> <i>Galiausiai reikėtų atsižvelgti į reguliavimo poveikį laisvam judėjimui tiek išvykstančių, tiek atvykstančių specialistų paslaugų požiūriu. Teisės akto projekto rengėjas turėtų įvertinti, ar/ir kokią įtaką vertinama Nuostata turėtų tarpvalstybiniam ES mobilumui.</i>	
5. Galimybę naudoti mažiau ribojančias priemones siekiant viešojo intereso tikslo (pavyzdžiui, mažiau ribojančių priemonių, nei priskirtos veiklos rūšys³, taikymo galimybes, kai siekiama tik apsaugoti vartotojų teises, jei keliama rizika apsiriboja tik asmens, užsiimančio reglamentuojama profesija, ir vartotojo santykiais ir neturi neigiamo poveikio trečiosioms šalims). <i>Ar svarstėte galimybę taikyti mažiau ribojančias priemones šiems tikslams pasiekti?</i> <i>Kai Nuostata pateisinama tik vartotojų apsauga ir kai nustatyta rizika apsiriboja specialisto ir vartotojo santykiais ir todėl neturi neigiamos įtakos trečiosioms šalims, teisės aktų projekto rengėjas turėtų įvertinti, ar jų tikslą būtų galima pasiekti mažiau ribojančiomis</i>	Siūloma nuostata atitinka siekiamą tikslą – užtikrinti profesinio mokymo kokybę. Profesijos mokytojo kvalifikaciją bus galima įgyti ne tik mokantis pagal profesijos mokytojo profesinio mokymo programą, bet ir pagal Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo 23¹ straipsnį – asmuo, siekiantis įgyti kvalifikaciją, ar asmens kvalifikacijos įgijimą finansuojanti institucija, gavusi šio asmens prašymą, gali kreiptis į profesinio mokymo įstaigas dėl neformaliojo švietimo būdu ar savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su siekiama įgyti kvalifikacija, vertinimo ir pripažinimo. Šių kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

³ **Priskirtos veiklos rūšys** – profesinė veikla ar profesinės veiklos rūšių grupei priskiriama veikla, kurią vykdyti pagal įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatas tiesiogiai ar netiesiogiai gali tik asmenys, užsiimančys reglamentuojama profesija ir turintys reikiamą profesinę kvalifikaciją, įskaitant atvejus, kai veikla sutampa su kitų reglamentuojamų profesijų veikla. Veiklos rūšių priskyrimas yra profesijos reglamentavimo forma. (2020 m. spalio 28 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1218 “Dėl teisės aktų projektų nuostatų, ribojančių galimybę užsiimti reglamentuojama profesija ar ja verstis, proporcingumo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1218) tvarkos aprašo 3 d. 3.1 p.).

<i>priemonėmis nei priskirti atitinkamas veiklas profesionalams.</i> <i>Teisės akto projekto rengėjas turėtų palyginti nagrinėjamą Nuostatą ir alternatyvias, mažiau ribojančias priemones, kurios leistų pasiekti tą patį tikslą, tačiau nustatytų mažiau apribojimų (pvz., savanoriški elgesio kodeksai, savanoriškos sertifikavimo sistemos, rengimo reglamentavimas, profesinio vardo apsauga, tik specialių vertimosi profesija būdų reglamentavimas, atsakomybės taisyklės ir kt.).</i>	Siūlomas naujas reglamentavimas niekaip nepaveiks jau dirbančių profesijos mokytojų, kurie yra išklaušę pedagoginių ir psichologinių žinių kursą, jiems nebus prievolės įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją, tačiau turės tobulinti įgytas kompetencijas, siekiant profesinio mokymo kokybės, atsižvelgiant į darbdavio rekomendacijas, o jeigu norės, turės galimybę pasinaudoti Profesinio mokymo įstatymo 23¹ straipsnio nuostata ir įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją. Siūloma nustatyti, kad pradėjęs dirbti asmuo pagal profesinio mokymo programą profesijos mokytojo kvalifikaciją galės įgyti per 2 metus nuo darbo pradžios. Toks reglamentavimas svarbus atliepian EBPO ekspertų pateiktas rekomendacijas (EBPO (2025), <i>Kokybiško profesinio ir aukštojo mokslo užtikrinimas Lietuvoje</i>, <i>Aukštasis mokslas, EBPO, Paris Cedex 16</i>, https://doi.org/10.1787/7a0131cf-en). Ekspertai atkreipė dėmesį, kad pedagoginių ir psichologinių žinių kursas, kaip minimalus reikalavimas profesijos mokytojams, neturintiems pedagoginio išsilavinimo, neatliepia profesinio mokymo specifikos, ir rekomendavo inicijuoti pokyčius, susijusius tiek su profesijos mokytojų rengimo programos turiniu, tiek su tinkama tokios programos kokybės priežiūra.
6. Nuostatos teigiamą ar neigiamą poveikį, būtinumą ir atitiktį siekiamam tikslui, kai ji taikoma su kitais reikalavimais, jau ribojančiais galimybes užsiimti reglamentuojama profesija, tokiais kaip: 6.1. priskirtos veiklos rūšys, saugomas profesinis vardas⁴ ar bet kokios kitos formos reglamentavimas, nustatytas reglamentuojamai profesijai;	6.1. Profesijos mokytojo pagrindinės veiklos, kurios apima ne tik tiesioginį mokymą, bet ir glaudų ryšį su darbo rinka: programų ir mokymo planų rengimas: mokytojas rengia arba pritaiko profesinio mokymo modulius ir programas pagal galiojančius profesinius standartus; sudaro individualius ir grupinius mokymo(si) planus, pasirenka tinkamus metodus teorinėms žinioms ir praktiniams įgūdžiams perteikti; teisinis ir praktinis mokymas: mokytojas rodo, kaip saugiai ir teisingai naudotis pramoniniais įrankiais bei įranga; praktinių įgūdžių ugdymas: prižiūri mokinių darbą dirbtuvėse ar laboratorijose, padėdamas teorines žinias pritaikyti realiose darbinėse situacijose; kompetencijų vertinimas ir pažangos stebėjimas: nuolat stebi ir nešališkai vertina mokinių pasiekimus, teikia grįžtamąjį ryšį; metodinė ir bendruomeninė veikla (bendradarbiavimas su verslu: palaiko ryšius su darbdaviais, kad mokymo turinys atitiktų šiuolaikinius darbo rinkos

⁴ Saugomas profesinis vardas – profesinis vardas, kuriuo norint naudotis profesinėje veikloje ar profesinės veiklos rūšių grupės veikloje pagal įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatas tiesiogiai ar netiesiogiai reikalaujama turėti profesinę kvalifikaciją, o naudojantis juo netinkamai taikomos sankcijos. Reikalavimas turėti saugomą profesinį vardą yra profesijos reglamentavimo forma (Nutarimu Nr. 1218 patvirtinto tvarkos aprašo 3 d. 3.2. p.).

6.2. pareiga vykdyti tęstinį profesinį tobulinimąsi; 6.3. atitinkamos profesinės veiklos vykdymo, etikos ar priežiūros taisyklės; 6.4. privaloma narystė ar registracija profesinėje organizacijoje ar institucijoje, kai reikalaujama turėti tam tikrą profesinę kvalifikaciją; 6.5. kiekybiniai apribojimai, susiję su leidimų užsiimti reglamentuojama profesija skaičiumi, nustatomu mažiausiu ar didžiausiu darbuotojų, vadovų ar konkrečias profesines kvalifikacijas turinčių asmenų skaičiumi; 6.6. teisės aktuose nustatytos sąlygos dėl juridinio asmens teisinės formos, valdymo, privalomo įmonės akcijų įsigijimo, jų skaičiaus ar balsavimo teisės, kai jos susijusios su leidimu užsiimti reglamentuojama profesija; 6.7. teritoriniai apribojimai, jei valstybės administraciniuose vienetuose nustatomas skirtingas užsiėmimo reglamentuojama profesija teisinis reguliavimas;	poreikius; profesinis konsultavimas ir parama: padeda mokiniams apsispręsti dėl tolimesnės karjeros kelio, atsižvelgiant į jų asmenines savybes ir rinkos galimybes; įtrauktis: pritaiko mokymo turinį ir metodus mokiniams, turintiems specialiųjų poreikių ar mokymosi sunkumų. Visoms šioms veikloms profesijos mokytojas turi būti pasirengęs, todėl naujas reglamentavimas įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją asmenims, neturintiems pedagogo kvalifikacijos, yra svarbus žingsnis siekiant užtikrinti profesinio mokymo kokybę. Profesijos mokytojas, pagal Profesinio mokymo įstatymo 2 straipsnio 14 dalį, gali būti ir profesinio mokymo teikėju, kaip laisvasis mokytojas, įstatymų nustatyta tvarka turintis teisę rengti ir (ar) vykdyti profesinio mokymo programas ir su profesiniu mokymu susijusias veiklas, kaip jos apibrėžiamos Profesinio mokymo įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje. 6.2. Netaikoma. 6.3. Taikoma. Pedagogų etikos kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“. Tikimasi, kad naujas reglamentavimas užtikrins mokinių didesnę pasitikėjimą profesijos mokytojais, o kartu ir visa profesinio mokymo sistema. Profesijos mokytojai įgis naujų žinių, taps konkurencingesni darbo rinkoje. Tikimasi, kad tai turės įtakos jų vertybinėms nuostatomis ir reputacijai. 6.4. Netaikoma. 6.5. Netaikoma. 6.6. Netaikoma. 6.7. Netaikoma. 6.8. Netaikoma. 6.9. Netaikoma. 6.10. Netaikoma. 6.11. Netaikoma. 6.12. Netaikoma.
--	--

6.8. ribojamos bendros galimybės užsiimti reglamentuojama profesija, taip pat ribojimai dėl tam tikrų veiklos rūšių nesuderinamumo;

6.9. draudimas ar kitos asmeninės ar kolektyvinės apsaugos priemonės, susijusios su profesine atsakomybe;

6.10. kalbos mokėjimo, būtino užsiimti reglamentuojama profesija, ir su juo susiję reikalavimai;

6.11. teisės aktuose nustatyti mažiausi ir (arba) didžiausi įkainiai, taikomi paslaugų gavėjui;

6.12. reikalavimai dėl reklamos turinio ar viešinimo būdo, susiję su reglamentuojama profesija.

Paašškinkite, ar ir kaip vertinote Nuostatos poveikį kartu su kitais esamais reikalavimais? Paašškinkite, kaip Nuostata, kartu su kitais reikalavimais prisidėtų pasiekti tą patį (-us) tikslą (-us) ir ar ji būtina. Nurodykite, ar vertinant bendrą vertinamos Nuostatos ir jau esamų nuostatų poveikį nebuvo identifikuotas dubliavimas.

Remiantis ESTT praktika, nacionaliniai teisės aktai turėtų būti vertinami kaip visuma, atsižvelgiant į įvairias atitinkamas taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti nurodytą tikslą.

Teisės akto projekto rengėjas turėtų atlikti išsamų aplinkybių, kuriomis priimama ir įgyvendinama Nuostata, vertinimą ir visų pirma išnagrinėti naujų ar pakeistų Nuostatų poveikį kartu su kitais reikalavimais, ribojančiais galimybę užsiimti profesine veikla.

7–12 kriterijai taikomi atsižvelgiant į Nuostatos turinį ir pobūdį (jei kriterijus nesusijęs su vertinama Nuostata, įrašykite „netaikoma“ ir paaiškinkite, kodėl netaikoma).

7. Profesinės veiklos ar jai priskirtų veiklos rūšių apimtį ir reikalaujamą profesinę kvalifikaciją.

Paaiškinkite, ar ir kaip vertinate profesijai priskirtos veiklos ir reikalaujamos profesinės kvalifikacijos ryšį (kodėl tam tikrai veiklai vykdyti reikalinga atitinkama profesinė kvalifikacija)?

Kuo platesnė priskirtų veiklų sritis, tuo didesnė išimtinė teisė yra suteikta teikti šias paslaugas.

Peržiūrint priskirtas veiklas reikia atsižvelgti į reikalaujamą kvalifikacijos lygį, palyginti su profesijai priskirtų užduočių sudėtingumu (kuo mažiau sudėtingos šios užduotys, tuo mažiau yra pagrindo priskirti šią veiklą). Taip pat reikėtų atsižvelgti į autonomiją ir atsakomybės lygį atliekant tas užduotis (kuo mažiau atsakomybės turi profesionalas, vykdydamas šias užduotis, tuo mažiau yra pagrindo priskirti šią veiklą konkrečiai profesijai).

Profesijos mokytojas organizuoja ir vykdo profesinio mokymo procesą, ugdo mokinių profesines ir bendrąsias kompetencijas, užtikrina mokymo kokybę ir saugią mokymosi aplinką. Jis planuota ir vykdo teorinį ir praktinį mokymą pagal profesinio mokymo programas, todėl turi gebėti pritaikyti mokymo turinį skirtingiems mokinių poreikiams ir gebėjimams, vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą, teikti grįžtamąjį ryšį, užtikrinti mokymo(si) saugą ir tinkamą priemonių naudojimą. Profesijos mokytojas turi bendradarbiauti su darbdaviais ir socialiniais partneriais dėl praktinio mokymo vykdymo, naujų profesinio mokymo programų rengimo. Profesijos mokytojas dirba savarankiškai. Jis atsako už profesinio mokymo kokybę, mokinių saugą ir profesinės etikos laikymąsi, mokymo dokumentų ir vertinimo duomenų tikslumą, asmens duomenų saugumą, teisės aktų (švietimo, profesinio mokymo, vaiko teisių apsaugos) laikymąsi.

Siūloma nuostata yra proporcinga profesijos mokytojo atliekamos veiklos sudėtingumui ir atsakomybei. Profesijos mokytojo programa orientuota į naujus iššūkius profesinio mokymo sistemai, akivaizdžiai didėjantiems reikalavimams profesijos mokytojui – ne tik išmanyti moderniausias technologijas, bet kaip taip išmokyti mokinius jomis naudotis. Profesijos mokytojas yra tiesiogiai atsakingas už mokinio mokymosi pasiekimus, jo įgytas kompetencijas kvalifikacijai įgyti, todėl jis privalo žinoti metodus ir taikyti juos priklausomai nuo mokinių mokymosi poreikių ir amžiaus. Visa tai jis gebės turėdamas profesijos mokytojo kvalifikaciją. Dėl imigracijos ir pokyčių darbo rinkoje keičiasi santykiai ir profesinio mokymo srityje, todėl profesijos mokytojai įgis privalomą kompetenciją organizuoti profesinį mokymą lygybės ir nediskriminavimo pagrindais.

8. Atliekamų užduočių sudėtingumą ir reikalavimą, kad jų vykdytojai turėtų atitinkamą profesinę kvalifikaciją, profesinio rengimo ar patirties lygį, pobūdį ar trukmę.

Ar įvertinate sąsają tarp užduočių sudėtingumo ir reikalaujamos profesinės kvalifikacijos (atsižvelgiant į reikalaujamo rengimo lygį, pobūdį ir trukmę)?

Profesijos mokytojo veiklos sudėtingumas tiesiogiai koreliuoja su siūlomu reikalavimu – įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją. Profesijos mokytojo kompetencijos yra apibrėžtos Profesijos mokytojo kvalifikacijos apraše, nustatytame Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesiniame standarte. Profesijos mokytojo kvalifikacijos aprašas parengtas atsižvelgiant į darbdavių, verslo atstovų ne kartą diskusijoje išsakytus

	lūkesčius ir nerimą dėl profesijos mokytojų pasirengimo, atsižvelgiant į vis didėjančius rinkos poreikius ir reikalavimus bei akcentuojant kitų šalių patirtį. Dėl profesijos mokytojų pasirengimo mokytį, dėl nepakankamų pedagoginių, psichologinių, metodinių ir kitų akulių kompetencijų mokymo procesui organizuoti, atsižvelgiant į šiuolaikines pedagogines ir edukacines metodikas, siekiant užtikrinti įtrauktį profesiniame mokyme, dėl to, jog nepakanka išklausti pedagoginių ir psichologinių žinių kurso (ne tik dėl siauros programos apimties, bet ir tai, kad ji nėra tiksliai orientuota į profesijos mokytojus), vyko nuoseklios diskusijos su Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos nariais. Profesijos mokytojo kvalifikacijos aprašo pagrindu rengiama profesijos mokytojo profesinio mokymo programa.
9. Galimybę įgyti profesinę kvalifikaciją alternatyviais būdais. <i>Ar apsvaustėte alternatyvias galimybes įgyti reikiama profesinę kvalifikaciją (pvz., kitas rengimo galimybes arba rengimo ir profesinės patirties derinį ir pan.)?</i> <i>Kai Nuostata susijusi su kvalifikacijos reikalavimais, šis kriterijus reikalauja, kad būtų įvertintas sistemos lankstumas norint gauti reikiamus įgaliojimus. Kuo daugiau galimybių (būdų) įgyti kvalifikaciją yra, tuo mažiau ribojanti sistema būtų svarstoma.</i> <i>Nors vien dėl to, kad nėra jokių kitų būdų kvalifikacijai įgyti, Nuostata nebūtų automatiškai neproporcinga, todėl vertinant reikėtų tinkamai įvertinti šį kriterijų, atsižvelgiant į tam tikros profesijos reguliavimo kontekstą.</i>	Siūloma nuostata, kad asmenys, dirbantys pagal profesinio mokymo programas, privalėtų įgyti profesijos mokytojo kvalifikaciją, atitinka profesijos mokytojui keliamus reikalavimus, taip pat atsižvelgiama į EBPO ekspertų rekomendacijas (<i>EBPO (2025), Kokybiško profesinio ir aukštojo mokslo užtikrinimas Lietuvoje, Aukštasis mokslas, EBPO, Paris Cedex 16, https://doi.org/10.1787/7a0131cf-en</i>). Šią kvalifikaciją asmuo galės įgyti per 2 metus nuo darbo mokytoju pradžios. Taip pat yra galimybė neformaliai ar savišvietos būdu arba per darbo patirtį įgytas kompetencijas prisipažinti, kad būtų suteikta profesijos mokytojo kvalifikacija, kaip tokia galimybė yra numatyta Profesinio mokymo įstatymo 23¹ straipsnyje.
10. Atitinkamai profesijai priskirtų veiklos rūšių galima sutapimą su kitų profesijų veikla.	Kitų profesijų atstovai negali tuo verstis.

<i>Paaiškinkite, ar ir kaip vertinote galimybę dalintis priskirtomis veiklomis su kitomis profesijomis (ar priskirtomis veiklomis gali verstis kitų profesijų atstovai)?</i>	
11. Autonomiškumo lygį, kai reglamentuojama profesija galima užsiimti tik esant kitų kvalifikuotų asmenų priežiūrai ar atsakomybei, atsižvelgiant į teisės aktuose tai profesijai nustatytas priežiūros taisykles. <i>Ar įvertinote savarankiškumo laipsnio svarbą užsiimant profesija, taip pat organizacinių ir priežiūros priemonių poveikį (ypač kai veikla vykdoma prižiūrint tinkamai kvalifikuotam specialistui)?</i>	Profesijos mokytojas dirba savarankiškai, jis savarankiškai planuoja, organizuoja mokymo procesą, vertina mokinių įgytas kompetencijas, bendradarbiauja su darbdaviais ar socialiniais partneriais. Profesijos mokytojas nėra prižiūrimas kito specialisto.
12. Mokslo ir technologinę plėtrą, kuri gali sumažinti arba padidinti asmenų, užsiimančių reglamentuojama profesija, ir vartotojų turimos informacijos asimetriją. <i>Ar atsižvelgėte į mokslo ir technologijų raidą, kuri galėtų veiksmingai sumažinti informacijos asimetriją tarp specialistų ir vartotojų?</i> <i>Ar įvertinote, kad vartotojams gali kilti sunkumų įvertinant paslaugų teikėjo turimas žinias ar kompetenciją? Kokios priemonės gali tai užtikrinti geriausia?</i> <i>Ar įvertinote, kad techniniai pasiekimai, esanti informacija internete ar kita informacija sumažina atotrūkį tarp paslaugų teikėjo ir vartotojo?</i>	Mokslo ir technologijų plėtra skatina darbo rinkoje naujų kvalifikacijų atsiradimą. Kita vertus, šiuolaikinės technologijos naudojamos profesiniame mokyme, pvz., suvirinimo simulatoriai leidžia mokytis suvirinimo technikos nenaudojant brangių medžiagų (dujų, metalo) ir išvengiant traumų rizikos, virtualios laboratorijos, CNC staklės ir robotizuotos rankos bei daugybė kitų mokslo ir technologijų galimybių, taikomų profesinio mokymo įstaigose, imituojant aukštos rizikos ar brangiai kainuojančias aplinkas. Technologijos yra tik priemonės, kurios gali padėti pasiekti geresnių rezultatų, tačiau jos niekada neatliks profesijos mokytojo, kaip mentoriaus ir ugdytojo, funkcijos. Profesijos mokytojo programa skirta Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro informacinėje sistemoje įregistruotai profesijos mokytojo kvalifikacijai įgyti. Parengta programa taip pat registruojama šio registro informacinėje sistemoje, todėl paslaugos gavėjai (vartotojai) galės pasitikrinti informaciją, jeigu suabejotų profesijos mokytojo kompetencija.
Kai Nuostatos susijusios su sveikatos priežiūros sektoriaus profesijų reglamentavimu ir (arba) turi poveikį paciento saugumui, vertinant proporcingumą atsižvelgiama į tikslą užtikrinti sveikatos apsaugą.	Netaikoma.

<i>Jei profesija susijusi sveikatos priežiūra ir turi poveikį paciento saugumui, turite pateikti informaciją kaip nustatant reikalavimus buvo atsižvelgiama į tikslą užtikrinti sveikatos apsaugą.</i>	
Teisės akto projekto rengėjas įvertina atitiktį Nuostatų, susijusių su laikinai ar kartais teikiamomis paslaugomis pagal Įstatymo II dalį, proporcingumo principui, įskaitant: 1) automatinę laikinąją registraciją arba asocijuotą (pro forma) narystę profesinėje organizacijoje ar institucijoje, nurodytą Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 8 straipsnio 1 punkte⁵; 2) išankstinę deklaraciją, dokumentus ar kitus reikalavimus, nurodytus Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 9 straipsnyje; 3) reikalavimą paslaugų teikėjui sumokėti mokestį arba atlyginti bet kokias išlaidas, susijusias su profesinės kvalifikacijos pripažinimu ar galimybe užsiimti reglamentuojama profesija. <i>Jei siūloma nuostata turi poveikį/yra susijusi su laikinai ir kartais teikiamomis paslaugomis reikalinga įvertinti šios nuostatos atitikimą proporcingumo principui, įvertinant kokią įtaką gali turėti paslaugų teikėjui ir gavėjui laikina paslaugų teikėjo automatinė registracija/narystė</i>	1) Netaikoma. 2) Asmuo, atvykdamas į Lietuvos Respubliką ir pateikdamas išankstinę deklaraciją dėl laikinai ir kartais teikiamų paslaugų, turi pateikti ir dokumentus apie įgytą kvalifikaciją. 3) Netaikoma.

⁵ „Teisėtą įsisteigimą kitoje valstybėje narėje įrodęs paslaugos teikėjas atleidžiamas nuo:

1) narystės arba registracijos profesinėje organizacijoje ar institucijoje, jeigu tai privaloma asmenims, siekiantiems dirbti pagal tą pačią profesiją Lietuvos Respublikoje. Kompetentinga institucija pagal šio įstatymo 7 straipsnio 5 dalį tam tikroms profesijoms ar jų grupėms gali nustatyti automatinės laikinosios registracijos arba asocijuotos (pro forma) narystės tokioje profesinėje organizacijoje ar institucijoje reikalavimus. Tokios registracijos ar narystės reikalavimas negali vilkinti ar kitaip apsunkinti paslaugų teikimo ir sudaryti jokių papildomų išlaidų paslaugos teikėjui. Kompetentinga institucija nusiunčia atitinkamai profesinei organizacijai šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytos deklaracijos ir, kai taikytina, šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytos atnaujintos deklaracijos kopiją, jeigu profesijos susijusios su visuomenės sveikata ir sauga, kaip nurodyta šio įstatymo 9 straipsnio 8 dalyje, arba jų kvalifikacijos įrodymai automatiškai pripažįstami pagal šio įstatymo III dalies III skyrių, šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytų dokumentų kopijas, ir tai sudaro automatinę laikinąją registraciją ar asocijuotą (pro forma) narystę“.

<i>profesinėje organizacijoje, išankstinė deklaracija, pateikiami dokumentai, reikalavimai paslaugų teikėjui sumokėti mokesį ar atlyginti kitas išlaidas, kurios yra susiję su paslaugų teikėjo profesinės kvalifikacijos pripažinimu ar galimybe užsiimti reglamentuojama profesija.</i>	
Kiekybiniai/kokybiniai įrodymai <i>Pateikite visą surinktą svarbią informaciją (pvz., kokybinius ir (arba) kiekybinius įrodymus) apie konkretų Nuostatos poveikį, remdamiesi pvz., atliktomis studijomis, susijusia statistika, akademiniiais moksliniais straipsniais, apklausomis, rinkos stebėsenos ataskaitomis ir kt. Kokybiniai ir kiekybiniai įrodymai turėtų pagrįsti argumentus pateiktus vertinant Nuostatą pagal pirmiau nurodytus kriterijus. Kiekybiniai ir kokybiniai įrodymai gali būti pateikiami ir įvertinant/analizuojant kiekvieną kriterijų atskirai. Tokiu atveju, pateikti kiekybinių ir (arba) kokybinių įrodymų atskirai nėra būtina.</i>	Poreikis turėti kompetentesnius profesijos mokytojus Lietuvoje yra nuolatinis iššūkis jau kelis dešimtmečius, – teigia Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ekspertai (EBPO (2023), <i>Vidurinio ugdymo stiprinimas Lietuvoje</i>, EBPO leidykla, Paryžius, https://doi.org/10.1787/a69409d7-en). Savo ataskaitoje jie išskiria akivaizdžius reikalavimų skirtumus tarp bendrojo ugdymo dalykų ir profesijos mokytojų. Bendrojo ugdymo dalykų mokytojai privalo įgyti pedagogo kvalifikaciją, o profesijos mokytojui yra reikalavimas turėti vidurinę išsilavinimą, kvalifikaciją, įgytą baigus profesinio mokymo programą, 3 metų darbo patirtį ir išklausti pedagoginių ir psichologinių žinių kursą. Palyginti su kitomis EBPO šalimis, Lietuvoje ribotas profesijos mokytojo patrauklumas atspindi platesnius iššūkius dėl profesijos mokytojų rengimo. Kad profesijos mokytojų pedagoginių kompetencijų ugdymas yra svarbus veiksnys, lemiantis profesinio mokymo sistemų reformą ir institucinius pokyčius, teigiama tyrimo <i>Profesijos mokytojų pedagoginių kompetencijų ugdymas Italijoje ir Lietuvoje: kompetencijomis grįstų profesinio mokymo programų reformų implikacijos</i> išvadoje (Tacconi G., Tūtlys V., Perini M., Gedvilienė G. (2021), „Profesijos mokytojų pedagoginių kompetencijų ugdymas Italijoje ir Lietuvoje: kompetencijos grįstų profesinio mokymo programų reformų implikacijos“. Europos mokymo ir tobulinimo žurnalas, t. 45, Nr. 6–7, p. 526–546, doi: https://doi.org/10.1108/EJTD-03-2020-0041). EBPO ekspertai savo ataskaitoje ir pateiktose rekomendacijose (EBPO (2025), <i>Kokybiško profesinio ir aukštojo mokslo užtikrinimas Lietuvoje</i>, Aukštasis mokslas, EBPO, Paris Cedex 16, https://doi.org/10.1787/7a0131cf-en) akcentavo didelius skirtumus tarp Lietuvos bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojų pedagoginio pasirengimo bei išryškino poreikį peržiūrėti ir sustiprinti profesijos mokytojų rengimą ir jam taikomus reikalavimus. Ekspertai atkreipė dėmesį, kad pedagoginių ir psichologinių

	žinių kursas, kaip minimalus reikalavimas profesijos mokytojams, neturintiems pedagoginio išsilavinimo, neatliepia profesinio mokymo specifikos, ir rekomendavo inicijuoti pokyčius, susijusius tiek su profesijos mokytojų rengimo programos turiniu, tiek su tinkama tokios programos kokybės priežiūra. Pagal Švietimo valdymo informacinę sistemą, 2024–2025 mokslo metais dirbo 1 869 profesijos mokytojai. Iš jų – 1 476 turėjo aukštojo mokslo kvalifikaciją, iš kurių 685 – pedagogo. 2025–2026 m. m. profesijos mokytojais dirba 1 852; iš jų 1 455 profesijos mokytojai turi aukšto mokslo kvalifikaciją, 656 – pedagogo kvalifikaciją.
--	--
